

**AZ ADAT ÉS AZ ADATGYŰJTEMÉNY,
MINT VAGYONTÁRGY**

DR. FALUDI GÁBOR

TÁRGYKÖRÖK

- **Hipotetikus eset az adat jogi minősítésére**
- **Az adat a hatályos jogban, adatvagyon és adat**
- **Az adatgyűjtemény (adatbázis) jogi védelme**
- **Esszészzerű prezentáció, „könnyű” műfaj, inkább gondolat kíséret, mint megfelelően alátámasztott javaslat jogi megoldásra,**
- **Nincs adatvédelmi/adatgazdasági szakértelmem,**
- **IP-ben jelentősége? Hasonló „anatómia” + szerzői jogi metaadatok + K+F adatforgalmi rendelkezések (pl. dosszié, bármely, nem oltalmi tárgy kutatási eredmény)**

BEVEZETŐ VAGYONJOGI GONDOLATOK

- **Ahhoz, hogy polgári jogi vagyoni forgalomról szó essen, a polgári jogban elismert vagyontárgy szükséges**
- **Ezek: dolog, (törvényben konstituált) jog, vagy (kötelmi) követelés (Ptk 8: 1.§ 5.) = Vagyon különböző lehetséges aktívumai**
- **Sem a tartozások, sem a szerződési pozíció nem minősül vagyontárgynak, ezért sem a tartozásátvállalás, sem a szerződésátruházás nem vagyonátruházás, míg a szerződési követelés (ek) átruházása =engedményezés, tehát vagyonátruházás**
- **Egy szerződésnek lehet a közvetett tárgya vagyontárgy, de lehet más is a közvetett tárgya, mégpedig bármilyen vagyoni tartalmú, kötelmi jogi értelemben vett szolgáltatás →A kötelem valamely dolog adására, tevékenységre, tevékenységtől való tartózkodásra vagy más magatartásra irányulhat. (Ptk. 6:1.§ (2) +**
- **szerződési szabadság: Ptk. 6:59.: A felek szabadon köthetnek szerződést, és szabadon választhatják meg a másik szerződő felet. (...)szabadon állapíthatják meg a szerződés tartalmát. →**

BEVEZETŐ VAGYONJOGI GONDOLATOK

Az adatot, ha erre szükség van, vagyontárggyá kell minősíteni, ekkor

- **A) jog közvetett tárgya lehet (mint az üzleti titok),**
 - **kvázi dolog** lehet, ha a jogalkotó ekként rendelkezik (*dr. Parti Tamás A digitális adatok tulajdoni adaptációja, a digitális javak vagyoni kölcsönhatásainak tükrében- PhD értekezés - [Doktori cselekmények - http://ajk.kre.hu](#)*, → A) esetekben: dologi hatályú rendelkezési jog az adatokon
- **B) lehet szerződési követelés tárgyának tekinteni (az adatok megismerésére, átengedésére, hasznosítására – ez a kötelmi szolgáltatás - vonatkozó követelés) → kötelmi hatályú rendelkezés (a jóhiszemű harmadik személlyel szemben, aki az adathoz hozzájutott, nem lehet fellépni).**

BEVEZETŐ VAGYONJOGI GONDOLATOK (ÖTLET A VAGYONI FORGALOMBAN)

Mind az A) mind a B) létező út a szellemi tulajdonjogban

- A) nevesített oltalmi tárgyak és kereskedelmi név (nevesítés nélkül) = jog átruházása és/vagy licencia
- B) ötlet: (szerződési, kötelmi hatályú megoldás)
- **Digitális TV szolgáltatás (átállítás): API FRAND átengedése : 32. § (1) a digitális interaktív televíziós szolgáltatás nyújtásához szükséges szoftver alapját képező információ, különösen a szoftver csatlakozó felületének alapját képező ötlet, elv, elgondolás, eljárás, működési módszer vagy matematikai művelet (a továbbiakban együtt: információ) hozzáférhetővé tétele, amely az API által támogatott bármely szolgáltatás teljes működőképességéhez szükséges.**
- **Közbeszerzés keretében „megvehető” az ötletek is, amelyeket innovatív megoldási javaslatnak hívnak (tárgyalásos eljárás, és**
- **Külön 310/2015. (X. 28.) Korm. Rendelet a tervpályázati eljárásokról , azon belül ötletpályázat:7. § Tervpályázati pályamű (ideértve az ötletet is) megvétele alatt ... felhasználási jogok átengedését kell érteni díjfizetés mellett. ... Az ajánlatkérő a pályaművet részben vagy egészben további ellenszolgáltatás nélkül felhasználhatja a szerzői jogi védelemre vonatkozó előírások betartásával.**
- **Filmiparban, és reklámparban szokásos az „ötlet” vagyoni forgalma**

BEVEZETŐ VAGYONJOGI GONDOLATOK (ÖTLET A VAGYONI FORGALOMBAN- TPVT 2.§)

3164/2018. (V. 16.) AB végzés, Miskolci Kocsonya fesztivál vs. Miskolci kocsonya Farsang

- **Kúria:** egy adott régióra, városra jellemző étel (miskolci kocsonya) és a hozzá köthető hagyomány, legenda, szólás közkincs, de az ebben rejlő lehetőséget az I. rendű felperes ismerte fel, a rendezvényt mintegy 13 éven keresztül az ő ellenőrzése alatt álló szervezték meg a Miskolci Kocsonyafesztivált, amelyhez kapcsolódó vagyoni értékű jogok alperesi átvétele, „kisajátítása”, felhasználása – a felperesek hozzájárulásának hiányában – az üzleti tisztesség követelményeivel ellentétes volt ...
- **AB:** Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a vállalkozáshoz való jog alapjog, mely azt jelenti, hogy bárkinek Alaptörvényben biztosított joga a vállalkozás, azaz üzleti tevékenység kifejtése. A vállalkozás joga azonban egy bizonyos, a vállalkozások számára az állam által teremtett közgazdasági feltételrendszerbe való belépés lehetőségének biztosítását (...) jelenti.
- Egy meghatározott rendezvény kapcsán az alperesre nézve korlátozást tartalmazó döntést hozott a Kúria, nem hozható összefüggésbe a vállalkozáshoz való alapjog alkotmányos tartalmával.

BEVEZETŐ VAGYONJOGI GONDOLATOK (ÖTLET A VAGYONI FORGALOMBAN)

Σ

- **van élet a szellemi tulajdonjogon (= kizárólagos, tv-en alapuló vagyoni jogon) kívül is, ezért nem biztos, hogy az adat zavarmentes vagyoni forgalmát csak szellemi tulajdonjoggal ekvivalens kizárólagos joggal lehet biztosítani.**
- **Rendelkezésre áll a szerződési jog, és a tisztességtelen piaci magatartás joga is**

ha valakit az ötlet jogi védelme érdekel: Schultz Márton

Az ötlet védelme a joggyakorlatban és jogalapjának deregulációja, Jogelméleti Szemle 2019/4. szám, <https://ojs.elte.hu/jesz/article/view/6967/5437>

HIPOKETIKUS ESET AZ ADAT JOGI MINŐSÍTÉSÉRE

- **Érvényes végrendelet: Facebook (bármely közösségi platformmal behelyettesíthető) fiókomat X.Y. örökösömre hagyom.**
- **Az esetnek a He. vonatkozásai - nem**
- **Néhány anyagi jogi szempont.**
- **Előre bocsátva: a fiókban személyes adatok vannak (GDPR), ezért kialakulhat az a jogi álláspont, hogy a Fiók tartalma nem vagyon, ezért nincs helye a vr-i rendelkezésnek.**
- **Fiók / angolul: account, németül account vagy Konto, franciául: compte, ami számlát, vagy fiókot jelent.**
- **→ utalás arra, hogy követelésről van szó.**

HIPOTETIKUS ESET AZ ADAT JOGI MINŐSÍTÉSÉRE

Követelés alátámasztása:

https://www.facebook.com/legal/terms/plain_text_terms

- A jelen Feltételek ennél fogva a közted és a Meta Platforms Ireland Limited között létrejött megállapodásnak minősülnek.
- Ellenkező rendelkezés hiányában nem számítunk fel díjat a Facebook vagy a jelen Feltételek hatálya alá tartozó más Termékek általad történő használatáért. Ehelyett vállalkozások, szervezetek és más személyek fizetnek nekünk azért, hogy hirdetéseket jelenítsünk meg neked a termékeikről és szolgáltatásaikról. (...)
- Engedélyezed nekünk neved és profilképed, valamint a Facebookon végrehajtott műveleteiddel kapcsolatos **adatok ellentételezés nélküli felhasználását** a termékeinkben megjelenített hirdetések, ajánlatok és más támogatott vagy kereskedelmi tartalom mellett vagy velük kapcsolatban. →

HIPOTETIKUS ESET AZ ADAT JOGI MINŐSÍTÉSÉRE

373/2021. (VI. 30.) Korm. Rendelet a fogyasztó és vállalkozás közötti, az áruk adásvételére, valamint a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések részletes szabályairól:

- **1. § (1) E rendeletben foglaltakat a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződésekre akkor kell alkalmazni, ha (...)**
 - **b) a vállalkozás a fogyasztónak digitális tartalmat szolgáltat, vagy digitális szolgáltatást nyújt, vagy erre kötelezettséget vállal, és a fogyasztó kifizeti vagy vállalja, hogy kifizeti a vételárat.**
 - **A vételárral egyenlő, ha (...) a fogyasztó személyes adatokat szolgáltat, vagy ilyen adatok szolgáltatását vállalja a vállalkozás részére, kivéve, ha az adatok a szolgáltatás nyújtásához nélkülözhetetlenek, és csak ebből a célból történik adatkezelés→**
 - **a Facebook fiók használata visszterhes B2C szerződés, amelynek alapján a fogyasztó örökhagyónak követelése van a META-val szemben.**

HIPOTETIKUS ESET AZ ADAT JOGI MINŐSÍTÉSÉRE

- **Mi van a Fiókban? Mi a tartalma a követelésnek?**
- **„állapotfrissítéseket, fényképeket, videókat és történeteket oszthatsz meg az általad használt Meta-termékekben (a beállításaidnak megfelelően), üzeneteket küldhetsz vagy hang-, illetve videóhívásokat kezdeményezhetsz ... vagy tartalmat tölthetsz fel a profilodba...”**
- **Konkrétan, amikor megosztasz, közzéteszel vagy feltöltesz valamilyen szellemi tulajdonjog által védett tartalmat a termékeinkben vagy velük kapcsolatban, ezzel nem kizárólagos, átruházható, allicencbe adható, jogdíjmentes és földrajzi korlátozás nélküli engedélyt adsz nekünk a tartalom tárolására, felhasználására, terjesztésére, megváltoztatására, futtatására, másolására, nyilvános előadására vagy megjelenítésére, fordítására vagy belőle származékos munkák létrehozására.**

HIPOTETIKUS ESET AZ ADAT JOGI MINŐSÍTÉSÉRE

- **(Az engedélyünk nélkül) ne oszd meg a jelszavadat, ne adj hozzáférést a Facebook-fiókodhoz másoknak, és ne ruházd át a fiókot másra. Felh. név és jelszó átadása örökösnek szerződésszegés.**
- **Beleegyezésünk nélkül nem ruházhatod át a jelen feltételek értelmében fennálló bármely jogodat vagy kötelezettségedet másra.**
- **Kijelölhetsz egy személyt (ún. hagyatéki kapcsolattartót), aki emlékdallá alakítás esetén kezelheti a fiókot.**
- **Kizárólag a hagyatéki kapcsolattartó vagy olyan személy kérheti az adatok korlátozott közzétételét a fiókodból az emlékdallá alakítása után, akinek érvényes végrendeletben egyértelműen engedélyezted tartalom közzétételét halálod esetére.**

HIPOTETIKUS ESET AZ ADAT JOGI MINŐSÍTÉSÉRE

- Amikor valaki meghal, **a Facebook-ismerősei és a családja** kérhetik Facebook-fiókja **emlékoldallá alakítását**. Az emlékoldallá alakítást követően: „In memoriam” felirat az érintett személy profilján, lezárja a tartalmat.

Σ

- személyiségi és vagyoni érdekek keveredése, nincs egységes megoldás a globális jelleg miatt
- hagyatéki kapcsolattartó kijelölése, aki hozzáférhet az oldalhoz, korlátosan tölthet fel, megőrizheti, törölheti, jogai végrendelettől is függenek
- vr-i jogosultnak is van rendelkezési joga
- A Fiók jogosultja életében kérheti a törlést halála esetére, ez egy sajátos szerződés megszűntetési ok,
- Bármely, a halált követő rendelkezésnél csak a fiók tartalmával érintett más személyek személyiségi jogainak tiszteletben tartásával járhat csak el a Facebook

<https://about.fb.com/news/2017/08/what-should-happen-to-online-identity/>

HIPOTETIKUS ESET AZ ADAT JOGI MINŐSÍTÉSÉRE

A fiókban van/lehet még:

- dologgá alakítható digitális adat = műpéldány (álló, mozgókép, irodalmi mű, zenemű)
- Szerzői jogi védelem alatt álló tartalom, amelynek a fiók tulajdonosa a szerzője, és amelynek terhe a META-t illető nem kizárólagos, területi és időbeli korlát nélküli felhasználási jog, amely át is ruházható,
- Üzleti titokvédelem tárgya, ha korlátozott volt a fiók hozzáférése, és volt intézkedés a titokban tartásra,
- GDPR hatálya alá tartozó személyes adat (Ez minden egyéb tartalmi elemre is kumuláltan igaz), itt az Info tv. 25.§ minden más mellett, tehát kumuláltan irányadó. (Sajátos szabályok a személyes adatokkal rendelkezésre az érintett halála esetére).
Ellentét keletkezhet a vr. szerinti örökös és az info tv. szerinti jogosult között.

HIPOTETIKUS ESET AZ ADAT JOGI MINŐSÍTÉSÉRE

- Csak illusztráció:
- Infotv. 25. § (1) Az érintett halálát követő öt éven belül (...) az elhaltat életében megillető jogokat az érintett által arra ügyintézési rendelkezéssel, illetve közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban foglalt, **az adatkezelőnél tett nyilatkozattal meghatalmazott személy jogosult érvényesíteni.**
- (2) Ha az érintett nem tett jognyilatkozatot, a **Ptk szerinti közeli hozzátartozója** annak hiányában is jogosult (...) az elhaltat életében megillető jogokat érvényesíteni az érintett halálát követő öt éven belül. **Az érintett jogainak e bekezdés szerinti érvényesítésére az a közeli hozzátartozó jogosult, aki ezen jogosultságát elsőként gyakorolja.**
- (3) Az érintett jogait (...) **érvényesítő személyt** e jogok érvényesítése - így különösen az adatkezelővel szembeni, valamint a Hatóság, illetve bíróság előtti eljárás - során **az e törvény által az érintett részére megállapított jogok illetik meg és kötelezettségek terhelik.**
- (...)
- (5) Az adatkezelő kérelemre tájékoztatja az érintett Ptk. szerinti közeli hozzátartozóját az (1), illetve (2) bekezdés alapján megtett intézkedésekről, kivéve, ha azt az érintett az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatában megtiltotta.

HIPOTETIKUS ESET AZ ADAT JOGI MINŐSÍTÉSÉRE

Σ

- **A Facebook Fiók szerződés, hacsak a fiók tulajdonosa nem rendelkezett eltérően az ászf alapján – nem szűnik meg a fiók tulajdonos halálával.**
- **A szerződésre – hacsak nem üzleti (kereskedelmi) célra létesül a fiók – a magyar jogot kell alkalmazni**
- **A fiók (szerződéses) követelésként a hagyaték részeként az örökösnek átadható.**
- **Az örökös ezt követően az ászf keretei között rendelkezhet a fiókkal.**
- **Az örökös egyben kegyeleti jogosulttá is válik, mint vr. örökös a személyiségi védelem alá tartozó fiók tartalomra nézve.**
- **A rendelkezési jog korlátját jelenti a fiókban levő, más személy személyiségi joga tárgyát képező tartalom.**

HIPOTETIKUS ESET AZ ADAT JOGI MINŐSÍTÉSÉRE

ΣΣ

- **A bemutatott kérdések megválaszolását nemigen tenne könnyebbé, ha az adatot a Ptk., vagy más tv. sui generis vagyontárggyá minősítené. Ennek az oka az adat ubikvitása, valamint kettős, vagy többes jogi minősége - egyszerre személyes adat, és szerzői mű, és/vagy egyszerre adat és kegyeleti jog tárgya**

AZ ADAT ÉS AZ ADATVAGYON (EU JOG)

- A 2022/868 EU r. az európai adatkormányzásról (...) (adatkormányzási rendelet)
- a közszférabeli szervezetek birtokában lévő adatok bizonyos kategóriáinak az Unión belüli további felhasználására vonatkozó feltételek;
- „adat”: ~~aktusok (acts = cselekedetek,~~ tények vagy információk bármilyen digitális megjelenítése, vagy az említett „aktusok”, tények és információk összeállításai, többek között hang-, kép- vagy audiovizuális felvétel formájában is;
- „engedély”: az adatfelhasználók feljogosítása arra, hogy nem személyes adatokat kezeljenek;
- „adatbirtokos” (data holder): olyan jogi személy - ideértve a közszférabeli szervezeteket és a nemzetközi szervezeteket - vagy a szóban forgó konkrét adatok tekintetében nem érintett olyan természetes személy, amely vagy aki az alkalmazandó uniós vagy nemzeti joggal összhangban jogosult hozzáférést adni bizonyos személyes adatokhoz vagy nem személyes adatokhoz, vagy jogosult azokat megosztani;
- „adatfelhasználó” (data user): az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely jogszerű hozzáféréssel rendelkezik bizonyos személyes vagy nem személyes adatokhoz, és többek között az (EU) 2016/679 rendelet értelmében a személyes adatok vonatkozásában jogosult ezeket az adatokat kereskedelmi vagy nem kereskedelmi célokra felhasználni;
- „további felhasználás” (re-use): a közszférabeli szervezetek birtokában lévő adatok természetes vagy jogi személyek általi felhasználása olyan kereskedelmi vagy nem kereskedelmi célokra, amelyek kívül esnek azon a közfeladat ellátása keretén belüli eredeti célon, amelyre az adatokat előállították, a közszférabeli szervezetek közötti, kizárólag közfeladataik ellátása keretében történő adatcsere kivételével;

AZ ADAT ÉS AZ ADATVAGYON (EU JOG)

2022/1925 rendelet a digitális ágazat vonatkozásában a versengő és tisztességes piacokról (DMA)

Ugyanezek az adatfogalmak 2. Cikk, 24-26. pontok

AZ ADAT ÉS AZ ADATVAGYON (EU JOG)

EU rendelet javaslat a **méltányos** adathozzáférésre és adatfelhasználásra vonatkozó harmonizált szabályokról (**adatmegosztási jogszabály**, tervezet, **the Data Act**)

- **REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on harmonised rules on **fair** access to and use of data (Data Act)**
- **2023. júniusában – trialógus eredménnyel lezárult, nemsokára jogszabály**
- **Az IOT (internet of things) problémára reagál, a termék használata és szolgáltatás igénybe vétele során keletkezett adatokra vonatkozó jogról, és az ilyen adatok forgalmáról szól.**
- **a termékek vagy kapcsolódó szolgáltatások használata révén generált adatok rendelkezésre bocsátása:**
 - az adott termék vagy szolgáltatás felhasználója számára,
 - **az adatok adattulajdonosok általi rendelkezésre bocsátására az adatátvevők számára (vagyonilag)**
 - **az adatok adattulajdonosok általi, rendkívüli szükséglet alapján való rendelkezésre bocsátására a közsférabeli szervezetek vagy uniós intézmények, ügynökségek vagy szervek számára, közérdekű feladatuk ellátása érdekében.**
- **Adatfogalom megegyezik a korábbiakkal.**
- **Jogátruházási/licencia fogalmak hasonlóak:**
 - „adattulajdonos”: jogi vagy természetes személy, akinek joga vagy kötelezettsége (...) a termék és a kapcsolódó szolgáltatások műszaki tervezésének irányítása révén, hogy képes legyen bizonyos adatokat hozzáférhetővé tenni;
 - „adatátvevő”: a termék vagy a kapcsolódó szolgáltatás felhasználójától eltérő jogi vagy természetes személy, aki/amely vállalkozás, és akinek az adattulajdonos adatokat bocsát rendelkezésre, (...);

AZ ADAT ÉS AZ ADATVAGYON (EU JOG)

(EU) 2019/1024 IRÁNYELV a nyílt hozzáférésű adatokról és a közsféra információinak további felhasználásáról, szélesítve: közsférabeli szervezet +közjogi intézmény + közvállalkozás adatainak „forgalmáról”,

- **Adat fogalma ebből eltűnik, helyette:**
 - „dokumentum”
- **a) bármilyen tartalom, függetlenül az adathordozó formájától (papír vagy elektronikus forma, illetve hang-, kép- vagy audiovizuális felvétel); vagy**
- **b) az ilyen tartalom bármely része**

- **„forgalmi” fogalmak:**
- **„további felhasználás”:** a „további felhasználás”: közsférabeli szervezetek és közvállalkozások birtokában lévő dokumentumok felhasználása olyan kereskedelmi vagy nem kereskedelmi célra, amely kívül esik azon a közfeladat ellátása keretén belüli eredeti célkitűzésen, amellyel a dokumentumokat előállították,
- **felhasználás igénylés és felhasználás engedélyezése részletes szabályai.**

AZ ADAT ÉS AZ ADATVAGYON (HAZAI JOG)

2021. évi XCI. törvény a nemzeti adatvagyonról, (2019/1024 /EU irányelv szerint)

Tárgya:

- a nemzeti adatvagyon széles körű hasznosítása,
- nemzeti adatvagyon: a közfeladatot ellátó szervek által kezelt közérdekű adatok, közérdekből nyilvános adatok és kutatási adatok (a továbbiakban együttesen: közadatok) és személyes adatok összessége;
- valójában arról szól pj. szempontból, hogy ki és hogyan kezeli ezt a vagyont, hogyan kell anonimizálni a személyes adatokat, és **hogyan kell kielégíteni a nem piaci és piaci adatigényléseket → az adat, mint vagyontárgy fogalmának meghatározása nélkül rendelkezik a hatálya alá tartozó adatvagyon vagyoni forgalmáról (ebből a szempontból mindegy, hogy ingyenes, vagy visszterhes szerződések útján)**

AZ ADAT ÉS AZ ADATVAGYON (HAZAI JOG)

2012. évi LXIII. törvény a közadatok újrahasznosításáról (korábbi, már hk, módosított uniós irányelvek: (2003/98/EK,2013/37/EU) átültetéséről, módosítva az újabb, 2019/1024 /EU irányelv szerint)

Tárgya:

- a közérdekű adatok nyilvánosságának és a szellemi alkotásokhoz fűződő jogok védelmének tiszteletben tartásával –
- a közsféra kezelésében lévő közadatok újrahasznosítás céljára történő rendelkezésre bocsátásának szabályairól, ehhez:
- újrahasznosítás: a közadat vagy kulturális közadat felhasználása olyan kereskedelmi vagy nem kereskedelmi célra, amely kívül esik azon a közfeladat ellátása keretén belüli eredeti (...) célkitűzésen, amire az adatot előállították;
- újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátás: a közadathoz vagy kulturális közadathoz az igénylő részére biztosított olyan hozzáférés, amely lehetővé teszi az igényelt adat újrahasznosítását az igénylő számára, ideértve különösen az adat adathordozón vagy elektronikus úton történő egyszeri vagy rendszeres átadását, az adatot tartalmazó adatbázishoz történő közvetlen hozzáférés biztosítását, továbbá bármely más jogszabályba nem ütköző hozzáférési módot, amelyben a közfeladatot ellátó szerv és az igénylő az újrahasznosítási megállapodásban megállapodik;
- valójában arról szól pj. szempontból, , hogy hatósági ár fejében hogy lehet a közadatok újrahasznosítására jogot szerezni,
- → **az adat, mint vagyontárgy fogalmának meghatározása nélkül rendelkezik a hatálya alá tartozó adatvagyon vagyoni forgalmáról (ebből a szempontból mindegy, hogy a rendelkezésre bocsátás hatósági ár ellenében történik)**

AZ ADAT ÉS AZ ADATVAGYON (ÉRTÉKELÉS)

- a hazai jogban nincs, az EU jogban van adatfogalom, ám nem egységes (adat vs. dokumentum)
- Adat: ~~aktusok (acts = cselekedetek, tevőleges magatartások)~~, tények vagy információk bármilyen digitális megjelenítése, vagy az említett „aktusok”, tények és információk összeállításai, többek között hang-, kép- vagy audiovizuális felvétel formájában,
- dokumentum: bármilyen tartalom, függetlenül az adathordozó formájától (papír vagy elektronikus forma, illetve hang-, kép- vagy audiovizuális felvétel); vagy az ilyen tartalom bármely része,
- adat legtágabb, nem jogi fogalma: olyan információ, amely más információra van vonatkoztatva, ami a megismerésben érdekelt számára nem ismert, ezért vagyoni értéke van,
- az adatok túlnyomó többségének van külön jogi védelme: forgalomképes személyiségi jogi oltalmi tárgy, szellemi tulajdonjoggal, vagy üzleti titokvédelemmel védett oltalmi tárgy,
- a forgalomképességnek megvannak a korlátjai: személyes adatok, nem forgalomképes személyiségi jogi oltalmi tárgyak, közsféra adatainak a külön szabályozott forgalma (hasonló a nemzeti vagyongazdálkodás külön szabálycsoportjához),

AZ ADAT ÉS AZ ADATVAGYON (ÉRTÉKELÉS)

- a magánszférában az üzleti titokvédelemnek bármely egyszerű tény is tárgya lehet, ha megteszik az ehhez szükséges intézkedéseket,
- ha egy, a legtágabb értelemben vett adathoz bárki hozzáférhet, akkor az ilyen adat a forgalomképeség / sui generis jogi védelem szempontjából közömbös,
- kérdéses, hogy érdemes-e sui generis, nem külön szabályozott adatra vonatkozó, vagyoni forgalmi szempontú szabályokat alkotni
- ha igen, akkor az adatot vagyontárggyá kell tenni, ahhoz korlátozható, törvényben biztosított jogot kell rendelni (átruházás, és hasznosítás / újrafelhasználás engedélyezése), és jogátruházás, vagy licencia szerződés útján lehet a vagyoni forgalom tárgya.
- A sui generis joggal kumulálódik az egyéb, meglevő jogi védelem
- Dolognak nem lenne szabad tekinteni semmilyen megoldással az ubikvitása miatt (szellemi tulajdonjogban már lejátszott mérkőzés)

KÖTELMI HATÁLYÚ JOGI VÉDELME – AZ ÖTLET JOGI VÉDELME

Vagy:

- **meg kell elégedni a kötelmi hatályú védelmen az ötlet jogi védelme mintáját követve, ekkor az adat = kötelmi(szerződési) követelés tárgya**

AZ ADAT AZ ADATBÁZIS JOGI VÉDELME KÖRÉBEN

- **Az adatbázis jogi védelmének a célja**
 - az adatbázis forgalomképességének a biztosítása
 - az adatbázisokba való beruházások ösztönzése
 - szellemi tulajdonjog az adatbázis előállító számára.
 - szellemi tulajdonjog forgalomképes.
- **Néhány preambulum bekezdés ennek az igazolására:**
 - (9) mivel az adatbázisok a Közösségen belüli információs piac kiépülésében jelentős szerepet játszanak; mivel ezek az eszközök számos más területen is hasznosíthatók;
 - (10) mivel a kereskedelem és az ipar minden ágában mind a Közösségen belül, mind világszerte az évente előállított és feldolgozott adatok mennyiségének gyorsuló **növekedése megköveteli a korszerű információkezelő rendszerekbe való befektetést minden tagállamban;**
 - (11) mivel jelenleg **jelentős egyensúlyhiány van mind a tagállamok között, mind a Közösség és a világ más, vezető adatbázis-előállító országai között az adatbázis-ágazatba való befektetés szintjét tekintve;**
 - (12) **mivel a korszerű adattároló és adatfeldolgozó rendszerekbe nem fognak befektetni a Közösségen belül, ha nem kerül sor egy szilárd és egységes védelmi rendszer bevezetésére az adatbázis-előállítók jogainak védelmében;**

AZ ADAT AZ ADATBÁZIS JOGI VÉDELME KÖRÉBEN

Szjt 60/A.§ (1) E törvény alkalmazásában adatbázis: önálló művek, adatok vagy egyéb tartalmi elemek valamely rendszer vagy módszer szerint elrendezett gyűjteménye, amelynek tartalmi elemeihez – számítástechnikai eszközökkel vagy bármely más módon – egyedileg hozzá lehet férni. + az adatbázis működtetéséhez, illetve tartalmának megismeréséhez szükséges dokumentáció – nem a működtető szoftver.

AZ ADAT AZ ADATBÁZIS JOGI VÉDELME KÖRÉBEN

- **Az alapul fekvő íre 1996-os: az adat fogalmán túllép, azt adottnak tekinti. (Filius ante patrem megoldás). Ezt mégis megteheti, mert:**
- **Az adatbázis előállítóját sui generis kapcsolódó jogok attól függetlenül illetik meg, hogy az adatbázis szerzői jogi vagy bármilyen más jogi védelemben részesül-e.**
- **E jogok az adatbázis előállítóját megilletik akkor is, ha az adatbázis részei, tartalmi elemei nem részesülnek, illetve nem részesülhetnek szerzői jogi – vagy bármilyen más jogi – védelemben.**
- **Az adatbázis előállítójának jogai nem érintik az adatbázisba felvett egyes művek szerzőinek jogait, illetve az adatbázis tartalmának egyes elemeire vonatkozó egyéb jogokat.**
- **Azaz: nyitva hagyja, hogy az adatbázis tartalmi elemeit, az adatokat megilleti/megillessze-e valamiféle jogi védelem.**

AZ ADAT AZ ADATBÁZIS JOGI VÉDELME KÖRÉBEN

- **A sui generis – kapcsolódó jogi védelem feltétele a jelentős ráfordítás az előállításra, megjelenítésre, ellenőrzésre.**
- **Az adatbázis a közfunkciójától függetlenül kapcsolódó jogi védelemben részesül (cégjegyzék).**
- **Bizonyos, ide nem tartozó korlátokkal a többszörözés (kimásolás), és a dologi és nem dologi terjesztés joga illeti meg a jogosultat (újrahasznosítás), tehát nevesített felhasználási magatartások útján, tudatállapoti feltétel nélkül lehet megsérteni a szellemi tulajdonjogot.**

AZ ADAT AZ ADATBÁZIS JOGI VÉDELME KÖRÉBEN AZ ADATBÁZISJOG ÁTALAKULÁSA

A közcélú, állami adatbázis felhasználására – versenyjogi döntés alapján sem kötelező engedélyt adni.

ECLI:EU:C:2012:449, C-138/11., Compass-Datenbank GmbH és Republik Österreich – a Firmenbuch adatbázisának az ingyenes, vagy díjazás fejében történő felhasználása, és a felhasználás megtiltása

- Adott hatóság azon tevékenysége, amely a vállalkozások által törvényi bejelentési kötelezettség alapján bejelentett adatok adatbázisban való tárolásában és az érdekeltek kérésére térítés ellenében betekintés biztosításában és/vagy nyomtatott kivonat készítésében nyilvánul meg, nem minősül gazdasági tevékenységnek, és e hatóságot következésképpen nem kell e tevékenység keretében vállalkozásnak minősíteni az EUMSZ 102. cikk értelmében. Azon tény, hogy e betekintésre és/vagy kivonat készítésére törvényben meghatározottdíjazás ellenében kerül sor, nem módosítja e tevékenység jogi minősítését.
- Ha a hatóság megtiltja az ekképpen összegyűjtött és a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tett adatok minden más felhasználását a számára az adatbázis irányelv alapján, szellemi tulajdonjogra hivatkozva, akkor sem folytat gazdasági tevékenységet, és így e tevékenység keretében nem tekintendő vállalkozásnak az EUMSZ 102. cikk értelmében.

2022/868 (EU) R. AZ EURÓPAI ADATKORMÁNYZÁSRÓL ÉS AZ (EU) 2018/1724 RENDELET MÓDOSÍTÁSÁRÓL (ADATKORMÁNYZÁSI RENDELET)

- **5. Cikk (7) Az adatok további felhasználása csak a szellemi tulajdonjogokkal összhangban engedhető meg.**
- **A közsférabeli szervezetek nem gyakorolhatják az adatbázis előállítójának a 96/9/EK irányelv 7. cikke (1) bekezdésében előírt jogát a dokumentumok további felhasználásának megakadályozása vagy az e rendelet által megszabott korlátokon túlmenő korlátozása céljából.**
- **(Formális, az adatbázis ire-re kiterjedő módosítás helyett!!!)**

AZ ADAT AZ ADATBÁZIS JOGI VÉDELME KÖRÉBEN AZ ADATBÁZISJOG ÁTALAKULÁSA

The Data Act

Preambulum:

- Az adatbázisokról szóló irányelv sui generis védelmet biztosít azon adatbázisok számára, amelyeket jelentős ráfordítással hoztak létre. ...Az adatbázisokról szóló irányelv rendelkezéseit értelmező jelentős volumenű ítélkezési gyakorlatra építve ez a javaslat az aktuális jogbizonytalanságokkal foglalkozik a tekintetben, hogy a termékek vagy a kapcsolódó szolgáltatások – például érzékelők – használata révén kapott vagy generált adatokat, vagy más típusú, gépileg előállított adatokat tartalmazó adatbázisok jogosultak-e ilyen védelemre.

35.cikk

- Bizonyos adatokat tartalmazó adatbázisok
- Annak érdekében, hogy az ilyen adatok tekintetében ne akadályozzák a felhasználók e rendelet 4. cikke szerinti hozzáférési és felhasználási jogát, illetve e rendelet 5. cikke szerinti, harmadik felekkel való megosztás jogát, a 96/9/EK irányelv 7. cikkében előírt sui generis jog nem vonatkozik a termék vagy a kapcsolódó szolgáltatás használata révén kapott vagy generált adatokat tartalmazó adatbázisokra.
- Az egyes adatok forgalmának biztosítása céljából megszünteti az adatokat magában foglaló adatbázishoz kapcsolódó vagyoni jogot.

AZ ADAT AZ ADATBÁZIS JOGI VÉDELME KÖRÉBEN AZ ADATBÁZISJOG ÁTALAKULÁSA

Szemponatok	Ráfordítás fogalom szűkítése
A védelem tárgya	sportadatbázis ügyek (C 46/02, lóverseny- és labdarúgó mérkőzés kiírások stb. egyesített ügyek): a tartalom létrehozására szolgáló ráfordítások nem vehetők figyelembe jelentős ráfordításként: „spin off” adatbázis (tagállami jog ennek is adhat védelmet), C-30/14 Ryanair: ha egy adatbázis spin-off, ezért nem oltalmi tárgy (légitársaság menetrendje), az nem akadályozza azt, hogy a tagállami jog kontraktuális alapon az ilyen adatbázis jogosultjának védelem nyújtson.

AZ ADAT AZ ADATBÁZIS JOGI VÉDELME KÖRÉBEN AZ ADATBÁZISJOG ÁTALAKULÁSA

Szemponatok	Kimásolási jog részben szűkítése, részben bővítése
A jogosult jogai	Sportadatbázis ügyek: a kimásolás csak akkor jogsértő nem jelentős rész esetén, ha azzal a veszéllyel jár, hogy versenyző adatbázis hozható létre (egyes lóversenyek adatai, tárolás nélkül)

AZ ADAT AZ ADATBÁZIS JOGI VÉDELME KÖRÉBEN AZ ADATBÁZISJOG ÁTALAKULÁSA

Szempontok	Kizárólagos jog helyett versenyeszköz, jogi le- gazdasági felértékelés
A jogosult jogai	<p>C-202/12. Innoweb: az „újrahasznosítás” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az minden olyan cselekményekre vonatkozik, (...) amelyek ezáltal megfosztják az előállítót a ráfordítások költségeinek megtérülését biztosító jövedelemtől. Az alkalmazott eljárás jellegének és formájának ebben a tekintetben nincs jelentősége. (meta-keresőmotor, amely a végső felhasználónak lényegében az adatbázis keresési rovatával egyező funkcionalitást biztosító keresési rovatot szolgáltat „valós időben” átülteti a végső felhasználók megbízásait a keresőmotorba – amellyel az adatbázis rendelkezik –, ezért ezen adatbázis valamennyi adata átvizsgálásra kerül, és a talált eredményeket a végső felhasználónak internetes honlapjának külső megjelenítésével mutatja be úgy, hogy a megkettőződéseket egyetlen adatba gyűjti össze, azonban az eredményeket az érintett adatbázis keresőmotorja által használt kritériumokhoz hasonló kritériumokon alapuló rendben mutatja be).</p>

SZECSKAY

Do you have any questions?

gabor.faludi@szecskay.com

www.szecskay.com

THANK YOU